

Olsztyn, dnia 15 lutego 2018 roku

PS-IV.431.3.24.2017.KH

Pani
Dagmara Iwaniuk
Kierownik
Środowiskowego Domu Samopomocy
w Kętrzynie

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko - Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, przeprowadził w dniach 19, 21-22 i 26 września 2017 r. kontrolę kompleksową Środowiskowego Domu Samopomocy w Kętrzynie. Kontrola przeprowadzona została w siedzibie jednostki kontrolowanej.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 22 pkt 8 oraz art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1769 ze zm.) – zwanej dalej ustawą, rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61, poz. 543 ze zm.) oraz upoważnienia Wojewody Warmińsko - Mazurskiego Nr FK-VI.0030.802.2017 z dnia 7 września 2017 r.

Przedmiotem kontroli była ocena funkcjonowania środowiskowego domu samopomocy, standardu świadczonych usług oraz kwalifikacji zawodowych kierownika jednostki i osób wykonujących usługi, za okres od 1 stycznia 2016 r. do 26 września 2017 r.

Ustalenia kontroli zostały zawarte w protokole, podpisanym przez Panią w dniu 26 stycznia 2018 r. Do protokołu wniosła Pani zastrzeżenia, które w całości nie zostały uwzględnione.

Ustaień kontroli dokonano na podstawie analizy dokumentów, wizji lokalnej, obserwacji uczestników, rozmów z uczestnikami i pracownikami oraz wyjaśnień i informacji udzielonych w związku z prowadzoną kontrolą przez Panią i pracowników ośrodka wsparcia.

Na podstawie przeprowadzonej kontroli działalność Środowiskowego Domu Samopomocy w Kętrzynie, w zakresie spraw objętych kontrolą oceniona została pozytywnie z nieprawidłowościami.

W wyniku ustaleń kontrolnych stwierdzono, że Środowiskowy Dom Samopomocy w Kętrzynie przy ul. Gen. Sikorskiego 76J jest placówką pobytu dziennego o charakterze

lokalnym i ponadlokalnym, przeznaczoną dla 60 pełnoletnich osób z zaburzeniami psychicznymi. Jednostka nie dysponuje miejscami całodobowego pobytu.

Dom funkcjonuje w oparciu o statut, regulamin organizacyjny, programy działalności oraz plany pracy Domu na każdy rok, stosownie do wymogu rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz. U. Nr 238, poz.1586 ze zm.) – zwanego dalej rozporządzeniem/rozporządzeniem w sprawie śds.

Dokumenty określające funkcjonowanie ŚDS w Kętrzynie tj. regulamin organizacyjny, programy działalności Domu – typ A, B i C oraz plany pracy na rok 2016 i 2017 zostały uzgodnione z wojewodą i zostały zatwierdzone przez jednostkę prowadzącą.

Analiza dokumentacji regulującej działalność Domu wykazała, że regulamin organizacyjny wymaga uaktualnienia m. in. ze względu na zapisy dotyczące zmiany struktury zatrudnienia, dokonane w jednostce, po uzgodnieniu regulaminu organizacyjnego z Wojewodą.

Powyższe uchybienie miało charakter formalny i nie spowodowało skutków.

Ustalono, że opracowała Pani sprawozdanie z działalności Domu za 2016 r. i przekazała do Wydziału Polityki Społecznej w Olsztynie oraz jednostki prowadzącej.

Od daty ostatniej kontroli kompleksowej przeprowadzonej w ŚDS w Kętrzynie, nie nastąpiła zmiana na stanowisku kierownika.

Na podstawie analizy akt osobowych kierownika ŚDS, które były szczegółowo sprawdzane w trakcie poprzednich kontroli kompleksowych i doraźnych prowadzonych przez Wydział Polityki Społecznej Warmińsko - Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie stwierdzono, że kierownik ŚDS posiada kwalifikacje zgodne z przepisami prawa.

Spośród osób wykonujących usługi w ŚDS kwalifikacje zawodowe odpowiednie do zajmowanych stanowisk posiadały wszystkie zatrudnione osoby.

Ponadto ustalono, że na dzień kontroli wszystkie osoby wykonujące usługi spełniały wymogi w zakresie posiadania co najmniej półrocznego doświadczenia zawodowego polegającego na realizacji usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

W Środowiskowym Domu Samopomocy, w okresie objętym kontrolą, zatrudniony był specjalista pracy socjalnej. Pracownik ten posiadał kwalifikacje zawodowe odpowiednie dla osoby zatrudnionej na tym stanowisku, wynikające z ustawy o pomocy społecznej.

W okresie objętym kontrolą, w ŚDS funkcjonował zespół wspierająco – aktywizujący. Wg stanu na dzień 19 września 2017 r. w skład zespołu wchodziło 11 pracowników zatrudnionych w łącznym wymiarze 11 etatów. Ustalono, że w każdym z typów domów wskaźnik zatrudnienia zespołu wspierająco – aktywizującego był spełniony zgodnie z § 12 ust. 1 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy.

Z dokonanych w toku kontroli ustaleń wynika, że w dacie prowadzenia kontroli wszyscy pracownicy zespołu wspierająco-aktywizującego, których zakres obowiązków obejmował

prorowadzenie treningów umiejętności społecznych posiadali wymagane przeszkolenia w tym zakresie.

Kontrola wykazała, że obowiązek dotyczący szkoleń, o których mowa w § 23 rozporządzenia, ŚDS realizował prawidłowo.

Wyniki przeprowadzonej kontroli pozwalają stwierdzić, że ŚDS realizuje usługi, o których mowa w art. 51a ust. 2 ustawy o pomocy społecznej. Obejmują one w szczególności treningi wymienione w § 14 rozporządzenia w sprawie śds.

Dom spełniał standard usług w zakresie istniejących pomieszczeń zgodnie z zapisem § 18 pkt 1 - 6 rozporządzenia w sprawie śds.

W toku kontroli ustalono, że ŚDS, w okresie objętym kontrolą, był zamykany na czas ferii letnich.

Zgodnie z § 6 ust. 3 rozporządzenia, po uzgodnieniu terminów z uczestnikami i ich opiekunami, kierownik poinformowała o powyższym Warmińsko – Mazurski Urząd Wojewódzki oraz jednostkę prowadzącą.

W ŚDS nie odbywały się zajęcia klubowe przeznaczone dla osób oczekujących na przyjęcie do domu oraz byłych uczestników.

Ponadto Dom umożliwiał uczestnikom spożywanie gorącego posiłku, przygotowywanego w ramach treningu kulinarnego.

Ustalono, że Środowiskowy Dom Samopomocy w Kętrzynie, w okresie objętym kontrolą, korzystał z obsługi prawnej. W toku kontroli, poza 2 opiniami prawnymi, okazanymi zespołowi inspektorów, nie udokumentowała Pani zasadności świadczenia niezbędnych usług przez prawnika.

Z § 10 ust. 3 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy wynika, że w domu mogą być zatrudniani inni pracownicy, niezbędni do prawidłowego funkcjonowania domu.

Mając na uwadze powyższe oraz ustalenia kontroli należy stwierdzić, że świadczenie usług prawniczych w ŚDS nie należało uznać za niezbędne i skutkowało niegospodarnością jednostki.

W toku kontroli ustalono, że jednostka posiada system monitoringu zamontowany m. in w salach terapeutycznych. Ponadto ustalono, że jednostka przetwarzała dane osobowe uczestników.

Zgodnie z art. 23 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 922) przetwarzanie danych jest dopuszczalne tylko wtedy, gdy jest to niezbędne dla wypełnienia prawnie usprawiedliwionych celów realizowanych przez administratorów danych albo odbiorców danych, a przetwarzanie nie narusza praw i wolności osoby, której dane dotyczą.

Zgodnie z Pani wyjaśnieniem, „(...) Monitoring służy tylko bezpieczeństwu (...) uczestników i pracowników”.

Należy nadmienić, że § 14 pkt 7 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy stanowi, że w ramach usług indywidualnych lub zespołowych treningów samoobsługi i treningów zaradności społecznych pracownicy ŚDS mają obowiązek zapewnienia niezbędnej opieki nad uczestnikami.

Powyższe mogło skutkować naruszeniem praw osób przebywających w środowiskowym domu samopomocy.

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą, ŚDS zapewniał uczestnikom usługi transportowe. Podczas transportu uczestnikom zapewniane było wsparcie opiekuna zgodnie z § 6 ust. 1 rozporządzenia w sprawie śds.

Z analizowanych harmonogramów dowozu i odwozu uczestników, obowiązujących w okresie objętym kontrolą wynikało, że kilkanaście osób korzystających z transportu, nie miało możliwości uczestniczenia w zajęciach przez co najmniej 6 godzin dziennie.

Zgodnie z § 6 ust. 1 rozporządzenia w sprawie śds „dom działa co najmniej 5 dni w tygodniu po 8 godzin dziennie, w tym co najmniej przez 6 godzin dziennie prowadzone są zajęcia z uczestnikami (...)”.

Nieprawidłowość wynikała ze złej organizacji transportu i skutkowałą uniemożliwieniem uczestnikom brania udziału w zajęciach przez co najmniej 6 godzin dziennie.

Kontroli poddano dokumentację indywidualną uczestników oraz dokumentację zbiorczą jednostki.

Analiza 9 indywidualnych planów postępowania wspierająco – aktywizującego i ich monitoring i ewaluacja wykazała, że 7 z nich było sporządzonych w dni wolne od pracy.

Zespół inspektorów na podstawie analizy protokołów z posiedzeń zespołu ustalił, że w dniach wolnych od pracy nie odbywały się posiedzenia Zespołu Wspierająco-Aktywizującego.

Zgodnie z § 13 ust. 2 rozporządzenia, zespół wspierająco – aktywizujący zbiera się w zależności od potrzeb, jednak co najmniej raz na 6 miesięcy, celem omówienia realizacji indywidualnych planów postępowania wspierająco – aktywizującego i osiągniętych rezultatów, a także ewentualnej możliwości ich modyfikacji.

Powyższe skutkowało brakiem możliwości ustalenia w jakim dniu omawiane były IPPW-A.

Szczegółowe ustalenia w zakresie stwierdzonych nieprawidłowości i uchybienia przedstawione zostały w protokole z kontroli.

Osobą odpowiedzialną za powstanie nieprawidłowości jest Pani, jako kierownik jednostki.

W związku ze stwierdzonymi w toku kontroli nieprawidłowościami i uchybieniem, działając w oparciu o art. 128 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, wnoszę o podjęcie przez Panią stosownych działań mających na celu ich wyeliminowanie oraz o niezwłoczną realizację następujących zaleceń:

1. Uaktualnić regulamin organizacyjny jednostki i przedłożyć Wojewodzie Warmińsko-Mazurskiemu, do uzgodnienia, zgodnie z § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz. U. Nr 238, poz. 1586 ze zm.).
2. Zatrudniać prawnika tylko w sytuacjach niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania domu zgodnie § 10 ust. 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz. U. Nr 238, poz. 1586 ze zm.), dokumentując jednocześnie świadczone przez niego usługi.
3. W ramach usług indywidualnych lub zespołowych treningów samoobsługi i treningów zaradności społecznych sprawować opiekę nad uczestnikami zgodnie z § 14 pkt 7 ww. rozporządzenia.
4. Dokonać zmian w organizacji usług transportowych w taki sposób, aby umożliwić uczestnikom udział w zajęciach śds, co najmniej przez 6 godzin dziennie, zgodnie z wymogiem § 6 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz. U. Nr 238, poz. 1586 ze zm.).
5. Przestrzegać zasady, aby indywidualne plany postępowania wspierająco-aktywizującego i ich modyfikacje zawierały datę faktycznego ich omówienia przez zespół wspierająco - aktywizujący, zgodnie z § 13 ust. 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz. U. Nr 238, poz. 1586 ze zm.).

Jednocześnie uwzględniając instruktaż udzielony przez zespół inspektorów w toku prowadzonej kontroli kompleksowej w Środowiskowym Domu Samopomocy w Kętrzynie wskazuję następujące działania:

1. W dziennikach dokumentujących pracę pracowników zespołu wspierająco – aktywizującego zawierać godziny prowadzenia zajęć.
2. Zaprzestać stosowania monitoringu w salach terapeutycznych.

Nieprawidłowości i uchybienie stwierdzone w toku kontroli były na bieżąco omawiane z Panią. Udzielono instruktażu, o którym mowa w protokole z kontroli.

Na podstawie art. 128 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, w terminie 7 dni od daty otrzymania zaleceń pokontrolnych, przysługuje Pani prawo zgłoszenia do nich zastrzeżeń. Wojewoda ustosunkuje się do zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia.

W przypadku niewniesienia zastrzeżeń, bądź nieuwzględnienia zastrzeżeń przez Wojewodę, informację o sposobie realizacji zaleceń, uwag i wniosków jest Pani zobowiązana przekazać do Wojewody Warmińsko - Mazurskiego w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

KIEROWNIK ODDZIAŁU

Ewa Kordecka

Z up. WOJEWODY
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO
Joanna Janowska-Kostrau
ZASTĘPCA DYREKTORA
Wdziału Polityki Społecznej

